

Daniel Kitabı - Yüz Yetmiş Altı Եւթրօ

İlahi Vəhy və Son Oyanış: Danielin Görümündən Çıxarılan Dərklər

Jeff Pippenger

2024-04-06

Daniel kitabının onuncu fəslində Cəbrayıl Daniel kitabının tam təfsirini Allahın son gün xalqına təqdim etmək işini yerinə yetirir. Daniel Allahın son gün xalqını təmsil edir; bu xalq Vəhy kitabında yüz qırx dörd min olaraq göstərilir. Beləliklə, yüz qırx dörd min doqquzuncu fəsilə Daniel vasitəsilə təmsil olunduğu kimi, dağıdılmış olduqlarını dərk etmək üçün ayılır. Onlar həmçinin belə bir anlayışa da ayılırlar ki, əbədi taliylərinin həll olunduğu böyük sınaq vəhşi heyvanın surəti sınağıdır; bu sınaq onlar möhürlənməzdən əvvəl və ABŞ-da bazar günü qanunu ilə möhlət bağlanmazdan əvvəl baş verir. Onlar 18 iyul 2020-ci ildə qarşılaşdıqları məyusluq üçün matəm tuturlar və həmin vəziyyətdə onlara, altıncı fəsilə Yeşaya ilə təmsil olunduğu kimi, Ən Müqəddəs Yerdə olan Məsihin bir görüntüsü verilir.

Həm Daniəldə, həm də Yeşayada təsvir olunan həmin görüntü onlara izzət Rəbbinin hüzurunda öz pozulmuş hallarını görməyə imkan verir və onların hər ikisi torpağa qədər alçaldılır. Sonra Yeşaya Allahın Öz xalqının yanına kimi göndərəcəyi barədə verilən sualı eşidir və Yeşaya könüllü olur, lakin əvvəlcə paklanır.

O zaman dedim: Vay halıma! Çünki mən məhv oldum; çünki murdar dodaqlı bir adamam və murdar dodaqlı bir xalqın arasında yaşayıram; çünki gözlərim Padşahı, Ordular Rəbbini gördü. Sonra serafimlərdən biri əlinə qurbangahın üstündən maşa ilə götürdüyü köz alıb mənə tərəf uçdu. Onu ağzıma toxundurub dedi: Bax, bu sənəin dodaqlarına toxundu; təqsirin götürüldü və günahın təmizləndi. Sonra Rəbbin səsinə eşitdim; O deyirdi: Kimi göndərim və bizim üçün kim gedəcək? O zaman dedim: Mən buradayam, məni göndər. Yeşaya 6:5–8.

Yeşaya qurbangahın üzərindən götürülmüş bir közlə pak edildi, Daniel isə baxanı seyr etdiyi surətə çevrilməyə səbəb olan, güzgü kimi olan səbəbkar görüntünü seyr etməklə pak edildi. Yeşayaya belə bir xalqa bu xəbəri aparmaq buyurulur ki, onlar eşidib eşitmirlər, görüb görmürlər.

O dedi: Get, bu xalqa de: “Doğrudan da eşidəcəksiniz, amma anlamayacaqsınız; doğrudan da görəcəksiniz, amma dərk etməyəcəksiniz.” Bu xalqın ürəyini kobudla, qulaqlarını ağırlaşdır, gözlərini yum; ta ki gözləri ilə görməsinlər, qulaqları ilə eşitməsinlər, ürəkləri ilə anlamasınlar, dönməsinlər və şəfa tapmasınlar. Yeşaya 6:9, 10.

Yeşaya anlamayan və dərk etməyən xalqla nə vaxta qədər münasibətdə olmalı olduğunu bilmək istəyir; buna görə də o, «nə vaxta qədər?» sualını verir.

O zaman mən dedim: “Ya Rəbb, nə vaxta qədər?” O isə cavab verdi: “Şəhərlər sakinsiz qalaraq viran olana, evlər adamsız qalana, ölkə tamamilə xarabalığa dönənə qədər; və Rəbb insanları uzaqlara aparana, ölkənin ortasında böyük bir tərk edilmişlik yaranana qədər.” Yeşaya 6:11, 12.

Müqəddəs Kitab peyğəmbərliyində axır günlərdə bəhs olunan diyar, bazar günü qanununun milli dönüklüyünün səbəb olduğu milli məhvetmə ilə “tamamilə viran qoyulan” Amerika Birləşmiş Ştatlarıdır. Daniel on birinci fəslin qırx birinci ayəsi, həmin fəslin on altıncı ayəsi ilə tipləşdirilmişdir. Qırx birinci ayədə “ölkənin ortasında böyük tərk etmə” “çoxlarının” yığılması kimi müəyyən edilir. İsanın insanlar arasındakı tarixi xidmətində söz güləşdirən Yəhudilərə müraciət edərkən istinad etdiyi Yeşayanın xəbəri, əvvəlki əhd xalqına etinasız yanaşılıb onlardan keçilərkən, onların anlayıb dərk etməyən qulaqlara və gözlərə malik olduqlarını müəyyən edir. Yeşayanın xəbəri, bazar günü qanununda sona çatan və orada Laodikeyalı Adventizmin Rəbbin ağzından qusulub atıldığı Laodikeyalı Adventizmə son çağırışı təmsil edir.

O, həm də əzəmətli diyara girəcək və bir çox ölkələr devriləcək; lakin bunlar onun əlindən qurtulacaq: Edom, Moab və Ammon övladlarının başlıcaları. Daniel 11:41.

Yeşaya və Danielə Laodikeyaya son çağırışı təqdim etmək məsuliyyəti verilir və Daniel onuncu fəsildə üçüncü toxunuş zamanı bu vəzifə üçün möhkəmləndirilir.

Sonra insan surətinə bənzər biri yenə gəlib mənə toxundu və mənə qüvvətləndirdi. Və dedi: Ey çox sevilən adam, qorxma; sənə sülh olsun, möhkəm ol, bəli, möhkəm ol. O mənimlə danışdıqda mən qüvvətləndim və dedim: Qoy ağam danışsın; çünki sən mənə qüvvətləndirdin. Daniel 10:18, 19.

Mikayılın onuncu fəsildə enməsi zamanı Daniel dərk etməyə gəldiyi xəbəri vermək üçün möhkəmləndirildi. Yeşaya bildirdi ki, o, bazar qanununa qədər bu xəbəri verməli olacaq. Bazar qanunu zamanı bir qalıq təsis ediləcək.

O zaman mən dedim: Ya Rəbb, nə vaxta qədər? O cavab verdi: Şəhərlər sakinsiz qalaraq viran edilənə, evlər adamsız qalana və torpaq tamamilə xarabalığa çevrilənə qədər; Rəbb adamları uzaqlara aparana və ölkənin ortasında böyük bir tərk edilmişlik olana qədər. Lakin yenə də orada onda bir hissə qalacaq; o da qayıdacaq və yeyilib-tükənəcək; yarpaqlarını tökdükləri zaman mahiyyəti özlərində qalan püstə ağacı və palıd kimi, müqəddəs nəsil də onun mahiyyəti olacaqdır. Yeşaya 6:11–13.

“Ölkənin ortasında böyük bir tərk edilmə” olacağı zaman (bazar günü qanunu vaxtında), “müqəddəs toxum” olan “mahiyyəti” daşıyan bir “onda bir” zahir olacaqdır. “Onda bir” kimi tərcümə edilən ivrit sözünün kökü “ondalıq”dır. Rəbbin, bazar günü qanunu vaxtında “geri qayıtmış” bir “ondalığı” olacaqdır.

Və torpağın bütün onda biri, istər torpağın toxumundan, istərsə də ağacın meyvəsindən olsun, Rəbbindir: o, Rəbb üçün müqəddəsdir. Əgər bir adam öz onda birindən hər hansı bir şeyi geri almaq istəsə, onun üzərinə bunun beşdə birini də əlavə etsin. Mal-qaranın və ya sürünün onda birinə gəldikdə isə, çomağın altından keçən hər şeyin onda biri Rəbb üçün müqəddəs olacaqdır. Levililər 27:30–32.

“Qayıdan” “onda bir” Rəbbə müqəddəsdir və onlar Rəbbin payıdır.

Çünki Rəbbin payı Onun xalqıdır; Yaqub Onun irsinin qismətidir. Qanunun Təkrarı 32:9.

Bazar günü qanunundan əvvəl geri dönənlər, ilk məyusluğu yaşamış Yeremya ilə təmsil olunanlardır; Rəbb onlara vəd etmişdi ki, əgər geri dönsələr, onlar Rəbbin ağzı, yaxud Onun sözcüləri olacaqlar.

Sözlərin tapıldı və mən onları yedim; sözün mənim üçün ürəyimin sevinci və şadlığı oldu; çünki mən Sənin adınla çağırılmışam, ey Orduların Rəbbi Allah. Mən istehza edənlərin məclisində oturmadım, nə də sevindim; əlin üzərimdə olduğu üçün tək oturdum; çünki məni qəzəblə doldurmusan. Nə üçün ağrım daimidir, yaram isə sağalmazdır, şəfa qəbul etmək istəmir? Mənim üçün doğrudanmı yalançı kimi, tükənən sular kimi olacaqsan? Buna görə Rəbb belə deyir: Əgər dönsən, səni yenidən bərpa edəcəyəm və sən Mənim önümdə duracaqsan; əgər qiymətlini dəyərsizdən ayırsan, Mənim ağzım kimi olacaqsan; qoy onlar sənə dönsünlər, amma sən onlara dönmə. Səni bu xalq üçün möhkəm tunc divar edəcəyəm; onlar səninlə vuruşacaqlar, lakin sənə qalib gələ bilməyəcəklər; çünki səni xilas etmək və qurtarmaq üçün Mən sənənləyəm, Rəbb deyir. Mən səni pislərin əlindən qurtaracağam və səni zalımların əlindən fidyə ilə azad edəcəyəm. Yeremya 15:16–21.

Yeşayanın şəhadətində qayıdan qalıq, yaxud onda bir hissə yeyilməli idi; çünki onlara Allahın xəbəri verilmişdi və Onun Kəlamı yeyilməli idi. Onlar Allahın ağzı olacaq olanlar idilər və bununla da xilas axtaranlar tərəfindən yeyilməli olan Allahın Kəlamını təqdim edəcəkdilər. Yeremya “istehzaçıların məclisi”ndə oturmadı, çünki Daniyeldə olduğu kimi, o, görüntünün görəndə “istehzaçıların məclisi” qaçdı. Yeremya düşünmüşdü ki, Allah ona yalan deyib; çünki Allahın əli Millerçi tarixində 19 aprel 1844-cü ilin və axır günlərdə 18 iyul 2020-ci ilin ilk məyusluğuna yol vermişdi. Yeremya üçün vəd bu idi ki, əgər o, “qayıtsa”, Yeşayanın parçasında isə “onda bir hissə” “qayıdır”.

Əgər Yeremya “qayıdırsa,” o, Yeşayanın müqəddəs olan “ondalığının” bir hissəsidir və Rəbbin payıdır; onların daxilində Onun “məhiyyəti” vardır. İbrani dilində “məhiyyət” sözü sütun deməkdir və “sütun” edilmək Filadelfiyahlıların verilən vəddir.

Qalib gələn kəsi Allahımın məbədinə bir sütun edəcəyəm və o, bir daha oradan çıxmayacaq; onun üzərinə Allahımın adını, Allahımın şəhərinin adını — Allahımdan göydən enən yeni Yerusəlimin adını — və Öz yeni adım yazacağam. Qulağı olan, Ruhun cəmiyyətlərə nə dediyini eşitsin. Vəhy 3:12, 13.

“Dirək”, yəni onların “məhiyyəti”, ilahiliklə bəşəriyyətin birləşməsini təmsil edir, çünki Məsih məbədi dəstəkləyən “dirək”dir.

“Bu ümitsizlik halında ikən zehnimdə dərin təəssürat buraxan bir yuxu gördüm. Yuxumda bir məbəd gördüm; çoxlu adam ora axışırdı. Vaxt sona çatdıqda yalnız o məbəddə sığınacaq tapanlar xilas olacaqdı. Kənarda qalanların hamısı əbədi olaraq həlak olacaqdı. Çöldə qalıb hərəsi öz yolu ilə gedən izdiham məbəddə daxil olanları məsxərəyə qoyur, onlara istehza edir və deyirdi ki, bu xilas planı hiyləgər bir aldatmadır, əslində isə çəkinməli heç bir təhlükə yoxdur. Hətta bəzilərinə divarlar daxilinə tələsmələrinin qarşısını almaq üçün tutub saxlayırdılar.

“Rüsvay ediləcəyimdən qorxaraq, izdiham dağılışana qədər, yaxud onların nəzərinə çarpmadan içəri girə biləcəyim vaxta qədər gözləməyin ən yaxşısı olduğunu düşündüm. Lakin sayları

azalmaq əvəzinə artdı və gecikəcəyimdən qorxaraq, tələsik evimdən çıxdım və izdihamın arasından sıxılıb keçdim. Məbədə çatmaq təşvişi içində məni əhatə edən kalabalığı nə hiss etdim, nə də ona əhəmiyyət verdim. Binaya daxil olanda gördüm ki, o nəhəng məbəəd bir nəhəng sütun üzərində dayanırdı və həmin sütuna parça-parça edilmiş, qan içində olan bir quzu bağlanmışdı. Orada olan bizlər, sanki, bu quzunun bizim uğrumuza didilib əzildiyini bilirdik. Məbədə daxil olan hər kəs onun qarşısına gəlməli və günahlarını etiraf etməli idi.

Quzunun lap yaxınlığında uca kürsülər vardı; onların üzərində çox xoşbəxt görünən bir dəstə oturmuşdu. Səməvi nur onların üzələrinə sanki saçılırdı və onlar Allaha həmd edir, mələklərin musiqisinə bənzəyən şad minnətdarlıq nəğmələri oxuyurdular. Bunlar Quzudan əvvəl gəlmiş, günahlarını etiraf etmiş, bağışlanma almış və indi isə sevincli bir hadisəni böyük məmnuniyyətlə gözləyənlər idi.

“Binaya daxil olduqdan sonra belə, üzərimə bir qorxu çökdü və bu insanların qarşısında özümü alçaltmalı olduğuma dair bir xəcalət hissi gəldi. Lakin sanki irəli getməyə məcbur edilirdim və quzunun qarşısında dayanmaq üçün sütunun ətrafı ilə yavaş-yavaş irəliləyirdim ki, elə bu zaman bir şeypur səsləndi, məbəəd sarsıldı, toplanmış müqəddəslərin arasından qələbə nidaları yüksəldi, dəhşətli bir parıltı binanı işıqlandırdı, sonra isə hər tərəfi qatı zülmət bürüdü. O xoşbəxt insanların hamısı həmin parıltı ilə birlikdə yox olmuşdu və mən gecənin səssiz dəhşəti içində tək qalmışdım. Mən ruh izzirabı içində oyandım və bunun yuxu olduğuna özümü çətinliklə inandıra bildim. Mənə elə gəlirdi ki, taleyim müəyyən olunmuşdu, Rəbbin Ruhu məni tərk etmişdi və bir daha heç vaxt geri qayıtmayacaqdı.” Testimonies, cild 1, 27.

Qayıdan onda birin daxilində olan “məhiyyət” məbədi dəstəkləyən “sütun”dur. Daniel sütunun üzərinə asılmış Quzunun səbəbedici görüntüsünü gördü və Quzu “sütun” idi. Daniel o böyük görüntünü görəndə sütunun surətinə çevrildi; eynilə, Yeşayanın onda birində də onların daxilində “məhiyyət” (sütun) vardır və məbədə daxil olmaq istəyənlərin hamısı tərəfindən həmin məhiyyət “yeyilməlidir”. Məbədə daxil olanlar və məhiyyəti yeyənlər, ölkədə böyük bir tərk edilmə olduğu vaxt Bazar qanununda qaldırılan bayrağın xəbərinə cavab verən Allahın başqa sürüsüdür. Yeşayanın məhiyyəti olan “müqəddəs toxum”, dünyanın təməli qoyulandan bəri kəsilmiş Quzudur.

Qayıdanların onda biri bazar günü qanunu zamanı xilas ediləcək; həmin vaxt Filadelfiya ilə Laodikeyanın ayrılığı əbədiyyət üçün qəti şəkildə müəyyən olunacaq və o zaman çoxları yıxılacaq. Yıxılanlar, anlamayan şərirlər kimi tanınırlar. Onlar həmçinin dəhşətlinin əlindən qurtarılaçaqlar, çünki vəhşinin nişanını qəbul etməyəcəklər.

Xudavənd Rəbb belə deyir: Misirin izdihamını da Babil padşahı Navuxodonosorun əli ilə dayandıracağam. O və onunla birlikdə olan xalqı, millətlərin ən amansızları, ölkəni viran etmək üçün gətiriləcəklər; Misirə qarşı qılıncılarını çəkəcək və ölkəni öldürülənlərlə dolduracaqlar. Çayları qurudacağam, ölkəni pislərin əlinə satacağam; ölkəni və içində olan hər şeyi yadellilərin əli ilə xarabalığa çevirəcəyəm. Mən, Rəbb, bunu söylədim. Yeşaya 30:10–12.

“Millətlərin dəhşətlisi” şimal padşahının vəkili ordusudur. Bazar günü qanunu zamanı qaldırılan bayraq ağsız, yaxud pis bakirələrin əlindən qurtarılır və həmçinin millətlərin dəhşətlisinin əlindən də qurtarılır. Burada araşdırdığımız məsələ budur ki, Yeşaya, Daniel, Yeremya, Yezekeel və Yəhyanın hamısından 18 iyul 2020-ci il məyusluğundan geri qayıdan yüz qırx dörd minin dirilməsi

və qüvvətləndirilməsini təmsil etmək üçün istifadə olunur. Danielin son görüntüsündə, Hiddekel çayı yanında verilən görüntüdə, Danielə Allahın peyğəmbərlik Kəlamının həm daxili, həm də xarici görüntülərini anlamaq verilir və o, həmin xəbəri təqdim etmək üçün möhkəmləndirilir.

Daxili və xarici haqqında olan mesaj onuncu ayədə “qala” kimi ifadə edilən başın peyğəmbərlik tərifli ilə bir araya gətirilir; bu isə hazırda Putin tərəfindən həyata keçirilən Ukrayna müharibəsini müəyyən edir. Başı müəyyən edən həmin açarın daxili və xarici tətbiqi vardır və o müharibənin başlanğıcı hər iki başın peyğəmbərlik mövzusuna çevrildiyi dövrü işarələyir. Qala və ya baş olaraq Rusiya, on beşinci ayədə Panium döyüşü ilə təmsil olunduğu kimi, Üçüncü Dünya Müharibəsinin başlanğıcını göstərən üçüncü vəkil müharibəsinə aparan ikinci vəkil müharibəsini müəyyən edir.

On altıncı ayə Bazar günü qanunudur və buna görə də, on birinci və on ikinci ayələrdə təmsil olunduğu kimi, Ukrayna müharibəsinin başladığı 2014-cü ildən Bazar günü qanununa qədər Allahın xalqının möhürlənməsi ilə bağlı son iş başa çatdırılır. Danielin on birinci fəslində Cəbrailin verdiyi təfsir, Allahın xalqını müqəddəsləşdirən, yaxud möhürləyən xəbəri təmsil edir. Bu həqiqəti gözdən qaçıрмаq hər şeyi əldən vermək deməkdir. Möhürü açılmış peyğəmbərlik — Vəhy kitabında İsa Məsihin Vəhyi adlandırılan və Vəhy kitabının, möhlətin bağlanmasıdan dərhal əvvəl möhürünün açıldığını bildirdiyi peyğəmbərlik — Daniel kitabından xüsusi bir parçadır.

O mənə dedi: Bu kitabın peyğəmbərlik sözlərini möhürləmə, çünki vaxt yaxındır. Qoy haqsız olan yenə haqsızlıq etsin; murdar olan yenə murdar qalsın; saleh olan yenə salehlik etsin; müqəddəs olan yenə müqəddəs qalsın. Vəhy 22:10, 11.

Axır günlərdə son peyğəmbərliyin möhürünün açıldığı müəyyən bir vaxt vardır, çünki ayədə deyilir: “vaxt yaxındır.” Vəhy kitabının son fəslində yer alan həmin ifadə birinci fəsildə də mövcuddur.

İsa Məsihin Vəhyi; Allah onu Ona verdi ki, tezliklə baş verməli olan şeyləri Öz qullarına göstərsin; O da bunu Öz mələyi vasitəsilə göndərib qulu Yəhyaya bildirdi. O, Allahın kəlamına, İsa Məsihin şəhadətinə və gördüyü bütün şeylərə şahidlik etdi. Bu peyğəmbərliyin sözlərini oxuyan nə bəxtiyardır, onu eşidənlər və orada yazılanları yerinə yetirənlər də bəxtiyardır; çünki vaxt yaxındır. Vəhy 1:1–3.

İki yüz iyirmi və buna görə də iyirmi iki, İlahiliyin bəşəriyyətlə birləşməsinin rəmzləridir və üçüncü mələyin son işi olan yüz qırx dörd minin möhürlənməsi, on bakirə məsələnin peyğəmbərlik konteksti daxilində həyata keçirilir. Axır günlərin müdrik bakirələri ilk məyusluqlarını 18 iyul 2020-ci ildə yaşadılar və möhürlənmə prosesi 2001-ci ildə başladıqdan iyirmi iki il sonra, 2023-cü ilin iyul ayınadək, Vəhy kitabının on birinci fəslindəki küçədə ölü sümüklər kimi səpələnmiş qaldılar. “Vaxt artıq yaxın idi” və Rəbb bundan sonra Atadan almış olan Məsihdən, Məsihdən almış olan Cəbrayıldan xəbəri qəbul etmiş “səhradakı bir səs”i qaldırdı.

Sonra səs yığıncaqlara xəbəri göndərməyə başladı və o, elektron vasitələrlə, hazırda altmışdan çox dildə oxuna və ya eşidilə biləcək şəkildə göndərilmişdir. Açılmış peyğəmbərlik hissəsi, yəni həmin xəbər, Daniel kitabında tapılır.

“Möhürlənmiş kitab Vəhy deyil, Daniel peyğəmbərliyinin axır günlərə aid olan hissəsidir. Mələk əmr etdi: ‘Amma sən, ey Daniel, bu sözləri gizli saxla və kitabı axır zamanadək möhürlə.’ Daniel 12:4.” Həvarilərin İşləri, 585.

“Danielin peyğəmbərliyinin axır günlərlə əlaqədar olan hissəsi” qırxıncı ayədir. Bu, sadəcə qırxıncı ayə deyil; bu, 1989-cu ildə son zamanın ardınca və qırx birinci ayədəki bazar qanunundan əvvəl təmsil olunan qırxıncı ayənin həmin hissəsidir. Qırxıncı ayənin daxilində özündə heç bir qeyd olunmayan tarixçə, möhürlənmiş saxlanılmış axır günlərlə əlaqədar peyğəmbərlik hissəsidir və 2023-cü ilin iyul ayından etibarən görməyi və eşitməyi seçənlər üçün açılmaqda olmuşdur.

Qırxıncı ayə 1989-cu ildə Sovet İttifaqının süqutundan sonra, qırx birinci ayədəki bazar qanununa qədər davam edən tarixin heç bir hissəsini qeyd etmir; lakin o, digər peyğəmbərlik xətlərinin üzərinə yerləşdirilməli olduğu peyğəmbərlik platformasını təqdim edir. Sətir üstə sətir metodologiyasının son yağış metodologiyası olduğunu görməyə və eşitməyə istəməyənlər qırxıncı ayənin gizli tarixini görmək qabiliyyətinə malik deyillər; və həmin tarix İsa Məsihin Vəhyidir ki, Cəbrayıl onu Yəhya və Daniel üçün təfsir etməyə gəlmişdi.

Bu araşdırmanı növbəti məqalədə davam etdirəcəyik.

“Bereyada Pavel Məsihin müjdəsini təbliğ etmək üçün Yəhudilərin sinaqoquna gedərək öz işinə yenidən başladı. O, onlar haqqında belə deyir: «Bunlar Salonikadakılardan daha alicənab idilər; çünki kəlamı böyük həvəs və hazırlıqla qəbul edir, deyilənlərin belə olub-olmadığını araşdırmaq üçün Müqəddəs Yazıları hər gün yoxlayırdılar. Buna görə də onların çoxu iman etdi; həmçinin yunanlardan olan mötəbər qadınlardan və kişilərdən də az olmayanı iman gətirdi.»

“Həqiqətin təqdim olunması zamanı, düzgün olmaq istəyini səmimiyyətlə daşıyanlar Müqəddəs Yazıları söyləyərək araşdırmağa oyadılacaqlar. Bu, Bereyada həvarilərin zəhmətlərini müşayiət edən nəticələrə bənzər nəticələr doğuracaq. Lakin bu günlərdə həqiqəti təbliğ edənlər Bereyalıların tam əksi olan bir çox adamlarla qarşılaşırlar. Onlar özlərinə təqdim olunan təlimi təkzib edə bilmirlər, bununla belə, onun lehinə irəli sürülən dəlilləri araşdırmağa son dərəcə istəksizlik göstərir və hətta bu həqiqət olsa belə, onu belə qəbul edib-etməmələrinin az əhəmiyyət daşıyan bir məsələ olduğunu güman edirlər. Onlar düşünürlər ki, köhnə imanları və adətləri onlar üçün kifayət qədər yaxşıdır. Lakin Öz elçilərini dünyaya bir ismarıqla göndərmiş olan Rəbb, xalqı Öz qullarının sözlərinə necə yanaşdıqlarına görə məsul tutacaq. Allah hər kəsi ona təqdim olunmuş işığa görə mühakimə edəcək, istər bu onlara aydın olsun, istər olmasın. Bereyalılar kimi araşdırmaq onların vəzifəsidir. Rəbb Hoşəya peyğəmbər vasitəsilə belə deyir: ‘Xalqım bilik çatışmazlığından məhv olur; sən biliyi rədd etdiyinə görə Mən də səni rədd edəcəyəm.’”

“Bereyalıların zehinləri qərəzlə daralmamışdı və onlar həvarilər tərəfindən vəz edilən həqiqətləri araşdırmağa və qəbul etməyə hazır idilər. Əgər bizim dövrümüzün insanları Müqəddəs Yazıları hər gün araşdırmaqda və onlara gətirilən xəbərləri orada yazılanlarla müqayisə etməkdə o nəcib Bereyalıların nümunəsinə əməl etsəydilər, bu gün bir nəfərin olduğu yerdə Allahın qanununa sədaqətli minlərlə insan olardı. Lakin Allahı sevdini iddia edənlərin çoxunda səhvədən həqiqətə keçmək arzusu yoxdur və onlar axır günlərin xoşagələnlər əfsanələrinə

möhkəm sarılırlar. Səhv zehni kor edir və Allahdan uzaqlaşdırır; lakin həqiqət zəhinə işıq, ruha isə həyat verir.” Sketches from the Life of Paul, 87, 88.